

TERA Tehnopolis d.o.o. – Centar za provedbu EIT Food aktivnosti u Republici Hrvatskoj

TERA Tehnopolis d.o.o. od lipnja 2018. godine u Hrvatskoj provodi aktivnosti Europskog instituta za inovacije i tehnologiju usmjerenе na poljoprivredno-prehrambeni sektor - EIT Food.

EIT Food najveća je i globalno najutjecajnija inicijativa Europskog instituta za inovacije i tehnologiju vezana uz poljoprivredno-prehrambeni sektor koja povezuje tvrtke, sveučilišta i istraživačke centre u Europi te potiče poduzetništvo i inovacije. Glavni je cilj ovog paneuropskog partnerstva razviti visokovlažificirani prehrambeni sektor koji će suradiva-

ti s potrošačima na razvoju proizvoda, usluga i novih tehnologija koje će svim građanima Europe omogućiti zdraviji način života.

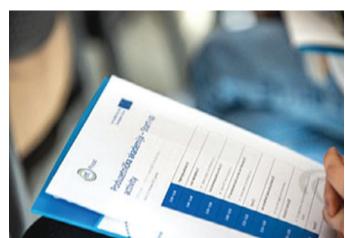
Programi i aktivnosti Inicijative posebno su usmjereni na studente, start-up tvrtke, potencijalne poduzetnike, predstavnike izvršne vlasti, žene poduzetnike te stručnjake u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Zato ovim putem pozivamo sve zaljubljenike u poljoprivredno-prehrambeni sektor da nam se javite na adresu e-pošte eitfoodhub@tera.hr, uključući u aktivnosti Inicijative, obogate svoje znanje i steknu vrijedno iskustvo!

Najzanimljiviji događaji održani u okviru inicijative EIT FOOD u 2022. godini:

Okrugli stol pod nazivom "Utjecaj emisije stakleničkih plinova na poljoprivredno-prehrambeni sektor" - održan je 28. travnja 2022. godine, a okupio je vrhunske stručnjake u navedenom području koji su govorili o svojim iskustvima te različitim pristupima rješavanju ovog aktualnog problema na globalnoj razini. Govornici okruglog stola bili su: izv. prof.dr.sc. Miro Stošić (Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek), izv.prof.dr.sc. Goran Kiš (Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), prof.dr.sc. Marija Romic (Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), Bernarda Rožman (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja RH), Ana Mandarić (Odjel za obnovu-

ljive izvore energije, klimu i zaštitu okoliša pri Energetskom institutu Hrvoje Požar), Mihajlo Nagy (Eko-sustav d.o.o.), prof.dr.sc. Branimir Kampl (Sano d.o.o.) i Tatjana Obučina (služba za zaštitu zraka i klimatske aktivnosti pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja RH). Okrugli stol bio je namijenjen potrošačima, studentima, start-up tvrtkama, poljoprivrednicima, tijelima javne vlasti, visokoobrazovnim institucijama te poduzetnicima, a događajem je podignuta svijest o smanjenju emisije stakleničkih plinova koji čine otprilike 17% ukupnih emisija. Po završetku svih prezentacija održana je vrlo zanimljiva panel rasprava s predavačima.

Poduzetnička akademija - Start-up activity - održana je 13. listopada 2022. godine u Mallu u Osijeku u okviru 18. izdanja međunarodne izložbe inovacija, prototipova i poslovnih planova BUDI UZOR®/INOVA 2022. Događaju je prisustvovalo više od 60 sudionika koji su upoznati s procedurom i koracima do osnivanja start-up tvrtke te EIT Food aktivnostima. Doc.dr.sc. Miro Hegedić s Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu govorio je o konceptu lean menadžmenta i potpori start-up tvrtkama, dok je dr.sc. Maja Trstenjak s istog fakulteta upoznala sudionike s najnovijim spoznajama iz područja Industrije 4.0 i 5.0 te prilikama za start-up tvrtke. Izv.prof.dr.sc. Ljerka Sedlan König održala je predavanje na temu prezentacijskih vještina koje su potrebne za uspješno prezentiranje poslovnih ideja ulagačima i klijentima te na taj način ohrabrla sudionike u prezentiranju njihovih vlastitih poslovnih ideja. Na događaju su sudjelovali i predstavnici triju inovativnih start-up tvrtki iz Hrvatske čija su rješenja primjenjiva u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Riječ je o tvrtkama AGRIBLOCK d.o.o., PlantOn i PROTOSTAR LABS d.o.o. čiji su predstavnici na sudionike prenijeli svoja iskustva vezana uz poslovanje i prezentirali svoje inovativne poslovne ideje.

Radionica Challenge Labs 2022 - trodnevna online radionica održana je od 14. do 16. rujna 2022. godine s ciljem definiranja glavnih izazova u poljoprivredno-prehrambenom sektoru te okupljanja kreativnih pojedinaca i timova voljnih raditi na njihovom rješavanju. Misija je radionice Challenge Labs potaknuti zajedničko osnivanje tvrtki te povezati djelatnike iz industrije, akademske zajednice i start-up tvrtki. Nakon provedene ankete sa stručnjacima iz poljoprivredno-prehrambenog sektora Republike Hrvatske, zaključeno je da se područje održive poljoprivredne proizvodnje susreće s brojnim izazovima, a izdvojeni izazovi za koje su se na radionicu dizajnirala inovativna rješenja bili su: razvoj visokovrijednih dodataka prehrani za ljude i životinje, promjena prehrambenih navika uz pomoć zdrave brze i funkcionalne hrane, novi trendovi u ishrani baziranju na biljnijim bjelančevinama te utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena razvojem inovativnih oblika biorazgradive ambalaže. Na radionici je sudjelovalo ukupno 6 timova, odnosno više od 50 ljudi. Nakon zanimljivih koraka radionice koji su se odradivali u interaktivnom alatu MURAL, timovi su pripremili kratke pitch prezentacije u kojima su pred članovima žirija predstavili svoja rješenja na unaprijed definirane izazove. Nakon izloženih prezentacija članovi su žirija odlučili da je najbolje rješenje osmislio tim s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek u obliku inovativnog prehrambenog proizvoda heat & eat koji je time osvojio i glavnu nagradu u iznosu od 2.000,00 EUR. Pobjednički tim bio je pod vodstvom doc.dr.sc. Krunoslava Aladića. Ostali članovi tima bili su asistenti i istraživači s istog fakulteta: Marija Banožić, Ina Čorković, Ivana Buljeta, Silvija Šafranko, Veronika Barišić i Ana-Marija Cikoš.

Inovacije u području hrane

U sklopovima ovogodišnje izložbe BUDI UZOR®/INOVA zlatnom poljoprivrednom nagradom su prof. emer. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik i prof. dr. sc. Zlata Kralik za inovacije Piletina - nova kvaliteta i Jaja - nova kvaliteta. Prof. emer. dr. sc. dr. h. c. Gordana Kralik dobila je posebnu nagradu za doprinos u znanosti, kao znak priznanja za dugogodišnju suradnju s tvrtkom TERA Tehnopolis d.o.o.

NAGRADENE INOVACIJE "PILETINA - NOVA KVALITETA" I "JAJA - NOVA KVALITETA", REZULTAT DUGOGODIŠNJE SURADNJE SVEUČILIŠTA I TERA TEHNOPOLIS

Skenirajte QR kod i pronadite više informacija o EIT Food programima potpore namijenjenih studentima i poduzetnicima

Skenirajte QR kod i pogledajte snimku
Okruglog stola
"Utjecaj emisije stakleničkih plinova na poljoprivredno-prehrambeni sektor"

Co-funded by the European Union

Improving food together.

EIT Food is the world's largest food innovation community, working to make the food system more sustainable, healthy and trusted.

#eitfood

eitfood.eu

Kraj projekta Organic Route Croatia – Moldova označava početak poboljšane poslovne potpore ekološkim proizvođačima

Projekt "Organic Route Croatia - Moldova" započeo je 1. prosinca 2021. godine, a zbog privremenog prekida provedbe uslijed izvanrednih okolnosti u zemljama Istočnog partnerstva trajao je do 15. studenoga 2022. godine. Projekt je sufinanciran sredstvima inicijative EU4Business Evropske unije, čija je misija produbljivanje i jačanje odnosa između država članica Evropske unije i Istočnog partnerstva (Armenija, Azerbajdžan, Bjelorusija, Gruzija, Moldavija i Ukrajina).

Iako je provedba projekta službeno završena, partneri, TERA Tehnopolis d.o.o. i EcoVisio iz Moldavije, nastaviti će poticati gospodarski rast osnaživanjem sektora ekološke hrane u Moldaviji i Hrvatskoj te povećanjem trgovinske razmjene između tih dviju država. To će postići daljnjom razmjenom informacija i najboljih praksi za izgradnju uspješne suradnje između korisnika projekta: proizvođača i distributera ekološke hrane te poduzetničkih potpornih institucija.

Kroz provedbu dvaju virtualnih studijskih posjeta moldavskim i hrvatskim ekološkim proizvođačima, edukativna predavanja, virtualne poslovne sastanke, sajam ekoloških proizvoda i izradu priručnika o najboljim praksama u ekološkoj poljoprivredi ciljevi projekta uspješno su ostvareni.

Vije o projektu i njegovim korisnicima možete pronaći na poveznici: <https://tera.hr/projekt/organic-route-croatia-moldova/>.

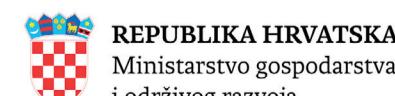

Funded by the European Union

EUROCHAMBRES

Daj mašti krila i BUDI UZOR!

Digitalizirajte svoje "eko" poslovanje

U sklopu Međunarodne izložbe inovacija, prototipova i poslovnih planova BUDI UZOR®/INOVA 2022., od 12. do 14. listopada 2022. godine, održan je virtualni sajam "eko" i "bio" proizvoda, kojim je službeno pokrenuta virtualna tržnica razvijena projektom Organic Route Croatia - Moldova.

Virtualni sajam održan je s ciljem promocije virtualne tržnice i hrvatskih i moldavskih proizvođača koji su sudjelovali u projektnim aktivnostima te digitalizacije njihova poslovanja i izlaska na nova tržišta. Tržnica hrvatskim i moldavskim proizvođačima omogućuje izravnu prodaju proizvoda putem web trgovine, a svima zainteresiranim za kupovinu zdravih i prirodnih proizvoda naručivanje i dostavu do kućnog praga u samo nekoliko klikova.

Proizvođači certificiranih ekoloških proizvoda, kao i oni koji se u svojoj proizvodnji vode načelima ekološkog uzgoja i dobrim poljoprivrednim praksama, i dalje se mogu pridružiti našoj virtualnoj tržnici i na taj način ispitati mogućnosti digitalizacije svojeg poslovanja, povećati vidljivost svoje tvrtke ili obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i proširiti se na nova tržišta.

Za sva pitanja i detaljnije informacije o virtualnoj tržnici i mogućnostima unaprijeđenja svojeg poslovanja, obratite nam se putem e-pošte na ured@tera.hr.

Prirodni čajevi mladog hrvatskog poljoprivrednika u Moldaviji

U vidjevši promjene i zdravstvene probleme koji su zatekli današnjeg "užurbanog čovjeka", a u nadi da ljudima omogući pristup alternativnom načinu liječenja i poboljšanje kvalitete života, mladi poljoprivrednik Josip Užarević iz Gundinaca odlučio je osnovati tvrtku Plantural. Plantural svojim klijentima nudi brigu o vlastitom organizmu i zdravlju kroz fitoterapijsko savjetovanje, odnosno savjetovanje za liječenje ljekovitim biljem, čajne mješavine te druge pripravke od ljekovitog bilja i superfood (biljnu hranu u prahu bogatu vitaminima i mineralima).

Ustrajući u svojoj misiji, tvrtka Plantural stekla je vrijedno iskustvo u području poljoprivredno-prehrabrenog sektora i pokretanja poslovanja pa pruža i usluge edukacije i savjetovanja novih poduzetnika u pokretanju vlastitog poslovanja u području

proizvodnje ljekovitog bilja i čajeva. Kao jedan od sudionika projekta Organic Route Croatia - Moldova, Josip se u okviru projektnih aktivnosti povezao s obiteljskom tvrtkom iz Moldavije koja se bavi uzgojem munhariki, voća i povrća, oraha te proizvodnjom krekeri, slastica i čajeva, a ispred koje je u projektu sudjelovala Doina Ababe. Doina i Josip razmjenili su iskustva i dobre prakse te dogovorili suradnju u vidu uzajamne promocije i pomoći pri ulasku na strana tržišta. Da bismo im pomogli ostvariti dugoročnu suradnju i unaprijediti poslovanje, za Doinu i Josipa izrađen je zajednički marketinški plan, koji služi kao temelj daljnog razvoja i širenja poslovanja na strana tržišta, kao i podizanja svijesti potrošača diljem EU-a i Istočnog partnerstva o blagodatima prirodnih proizvoda, a posebice čajeva.

Osnajena potpora ekološkim proizvođačima na temelju međunarodne suradnje poduzetničkih potpornih institucija

U sklopu projekta Organic Route Croatia - Moldova radilo se i na povezivanju i unaprijeđenju kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija za pružanje potpore ekološkim proizvođačima. Ispostavilo se da poduzetničke potporne institucije iz ovih dviju zemalja mogu puno naučiti jedne od drugih i udružiti snage u pružanju potpore ekološkim i drugim poljoprivrednim proizvođačima.

Miholjački poduzetnički centar - Lokalna razvojna agencija d.o.o. i moldavska organizacija MOVCA tijekom trajanja provedbe projekta razmijenile su najbolje prakse iz vlastita poslovanja i uspostavile dugoročnu suradnju temeljenu na kontinuiranoj razmjeni znanja i informacija za potporu poljoprivrednicima i unapređenje sektora ekološke poljoprivrede te povećanje trgovinske razmjene između Hrvatske i Moldavije.

S obzirom na to da su čelnici zemalja članica EU-a nedavno Moldaviji dodijeli status kandidata za članstvo u Europskoj uniji, pred poduzetničkim potpornim institucijama u toj zemlji nalazi se puno napornog rada i truda da bi pomogle poduzetnicima i poljoprivrednicima iskoristiti sve mogućnosti koje buduće članstvo u Europskoj uniji pruža. Budući da Miholjački poduzetnički centar posjeduje široku lepezu znanja i bogato isku-

stvo u pružanju potpore poduzetnicima u pristupu financiranju iz fondova EU-a te izradi i provedbi projektnih prijedloga financiranih od strane Europske unije, ta je organizacija odlučila podijeliti svoja znanja i iskustvo s moldavskom organizacijom u pripremi poljoprivrednika za povlačenje sredstava iz fondova Europske unije.

Temelj razvoj novih usluga moldavske organizacije MOVCA čini "Katalog dobre prakse povlačenja sredstava fondova EU na području Miholjštine", koji opisuje iskustva i statistiku povlačenja sredstava kroz mjeru Programa ruralnog razvoja i predstavlja 20 poljoprivrednih gospodarstava s miholjačkog područja.

Osim toga, svoje dugogodišnje iskustvo u radu s ekološkim proizvođačima MOVCA je rado podijelila s Miholjačkim poduzetničkim centrom i pomoći će toj organizaciji osnažiti kapacitete za pružanje potpore i edukaciju ekoloških poljoprivrednih proizvođača.

Vjerujemo da će ova suradnja osnažiti sektor ekološke poljoprivrede kako u Hrvatskoj tako i Moldaviji, podići razinu svijesti o važnosti i prednostima ekološkog uzgoja te otvoriti nove prilike i potaknuti povećanje trgovinske razmjene između Hrvatske i Moldavije.

EU4Business

Funded by the European Union

EUROCHAMBRES

Blockchain tehnologija u hrvatskom poljoprivredno-prehrabrenom sektoru

U 2022. godini uspješno smo započeli aktivnosti ispred digitalnoinovacijskog centra TERA i to kroz projekt "Podrška poljoprivredno-prehrabrenim zajednicama i mrežama u jugoistočnoj Europi kroz razvoj usluga o kvaliteti hrane i sljedivosti uz pomoć blockchain tehnologije (DFTB)", financiran od strane projekta SmartAgriHubs kroz instrument financiranja Obzor 2020.

TERA Digitalnoinovacijski centar TERA (DIH TERA - eng. Digital Innovation Hub), predstavlja konzorcij koji funkcioniра po principu sve usluge na jednom mjestu! Dva sveučilišta, pet županijskih razvojnih agencija, poduzetničke potporne institucije i IT stručnjaci čine ukupno 15 partnera koji su u potpunosti spremni poduprijeti digitalnu transformaciju poljoprivrede i prehrambene industrije u Istočnoj Hrvatskoj.

Projekt je trajao u razdoblju od svibnja do rujna 2022. godine, a rezultat je suradnje četiri digitalnoinovacijska centra, centra kompetencija i privatnog poduzeća s bogatim iskustvom u području blockchain tehnologije: Green Digital Innovation HUB (Rumunjska), DIH TERA (Hrvatska), Smart Village (Bosna i Hercegovina), Hadas BAR (Izrael), Centar Kompetencija (Hrvatska) i Cuspis (Hrvatska). Uz pomoć digitalizacije i blockchain tehnologije kroz projekt je razvijeno i predstavljeno rješenje za transparentan opskrbni lanac od farme do stola, koji omogućuje kupcima bolju informiranost o povijesti određenog proizvoda. Ovo softversko rješenje pruža korisnicima transparentne informacije o hrani koju kupuju, a proizvođačima priliku da budu bolji od konkurenčne i više usmjereni potrebama potrošača. Osim korisnika i proizvođača, softver obuhvaća cijelokupni lanac nabave od preradivača, distributera do krajnjih prodajnih mjesta. Rješenje je isprobano na identificiranim "Premium" proizvodima od strane partnera poput jaja, jabuka, avokada, crne slavonske svinje i vina, te je time pokazana izvedivost i prednost za svakog dionika. Završetkom projekta ne prestaje rad i doprinos partnera u promicanju inovacija s ciljem digitalizacije. Naime, stečeno znanje i iskustvo te razvijeni alati i dalje su dostupni svim zainteresiranim proizvođačima u procjeni njihove razine digitalizacije.

Završio pčelarski Erasmus+ projekt beeB

Nakon više od tri i pol godine provedbe, projekt "beeB - Promicanje izgradnje mostova suradnje u pčelarstvu kroz inovativne i participativne metode stručnog usavršavanja", financiran kroz program Europske unije Erasmus+, završio je 31. kolovoza 2022. godine. Projekt je provodila TERA Tehnopolis d.o.o. u suradnji s Politehničkim institutom Viseu iz Portugala, konzultantskom tvrtkom EOSA iz Španjolske, Norveškom udružgom pčelara, Estonskim sveučilištem bioloških znanosti Eesti Maaülikool i Eko-krugom Cilento iz Italije. U okviru projekta održano je pet aktivnosti stručnog usavršavanja i šest diseminacijskih dogadjaja za promociju pčelarstva. Najznačajniji rezultat projekta zasigurno je kreirani informativni priručnik o pčelarstvu koji obuhvaća teme poput povijesti pčelarstva, uvoda u biologiju pčela, medenosnih pčela, ekosustava i okoliša, načina odabira najprikladnijih pčela za košnice, anatomije pčelinjih zajednica, pčelarske opreme, pčelarenja kroz godinu, pčelinjih proizvoda, štetnika i patogena, samoodrživog pčelarstva i pokretanja poslovanja u pčelarstvu. Priručnik je prilagođen profesionalnim i hobijnim pčelarima, ali i svima onima kojima nedostaje znanje o određenim segmentima pčelarstva prije početka bavljenja istim.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

U Osijeku se od 11. do 13. svibnja 2022. godine održao događaj u cilju obuke konzorcijskih partnera na temu Promicanje novih ideja u području pčelarstva kroz spiralni model inoviranja.

Prvog su dana događaja, 11. svibnja 2022. godine, partneri obišli proizvodni pogon svjetski poznate tvrtke Apipharma d.o.o. u Industrijskoj zoni Našice. Riječ je o tvrtki s dužom tradicijom od 48 godina postovanja koja je potekla od tradicionalnog pčelarskog obrta te je razvojem i izgradnjom izrasla u farmaceutsku tvornicu u kojoj se pčelinji proizvodi i druge prirodne sirovine preraduju na farmaceutski način. Tvrtka danas svoje proizvode izvozi u 43 države svijeta, a tijekom posjeta raspravljalo se o mogućnostima poslovne suradnje.

Drugi su dan, 12. svibnja 2022. godine, sudionici događaja posjetili Pre-

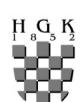
hrabeno-tehnološki fakultet Osijek i Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek. Na Prehrabeno-tehnološkom fakultetu partneri su posjetili laboratorij za ispitivanje kakvoće meda i drugih pčelinjih proizvoda te su od prof. dr. sc. Ljiljane Primorac, izv. prof. dr. sc. Ivane Flanjak i dr. sc. Blanke Bilić Rajo doznali koljom opremom raspolaže laboratorij te koje se analize u njemu provode. Tijekom posjeta razmijenili su se znanja i dobre prakse budući da je uža specijalnost nekih članova konzorcija upravo rad na različitim analizama meda i drugih pčelinjih proizvoda.

Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek konzorcij je partneri ugostio prof. dr. sc. Žlatko Puškadić koji je partneri proveo kroz Katedru za pčelarstvo i zoologiju te sudionici ma iznio svoja znanja i iskustva vezana na pčelarenje na području istočne Hrvatske. Takoder, istog su dana partneri posjetili i OPG Kovačić u Batini koji se bavi selekcijom i uzgojem matica za tržište. Prilikom posjeta sudionici su od doc. dr. sc. Marina Kovačića s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, koji je ujedno i nositelj OPG-a, učili o procesu selekcije pčela te tehnologijama uzgoja matica.

Posljednjeg su dana događaja, 13. svibnja 2022. godine, partneri obišli OPG Erkapić Dubravku u Antunovcu te Novaković obrt za proizvodnju satnih osnova gdje im je prezentirana tehnologija prerade pčelinjeg vošta u satne oslove.

Usudi se stvarati i BUDI UZOR!

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

2022 | BUDI UZOR

TJEDAN INOVACIJA

TERA Tehnopolis d.o.o. na treningu o inovacijama u pčelarstvu održanom u Norveškoj

Dogadjaj se održao od 13. do 16. lipnja 2022. godine u gradovima Oslo i Tønsberg u Norveškoj, a domaćini dogadaja bili su predstavnici Norveške udruge pčelara Norges Birøkterlag. Na dogadaju je sudjelovalo i Vojdan Lederer, mag. ing. agr., djelatnik TERA Tehnopolis d.o.o.

Drugog dana dogadaja, 14. lipnja 2022. godine, konzorski partneri obišli su pčelinjake profesionalnog pčelara Arve Børresen koji je predstavio svoju tehnologiju pčelarenja te metodu liječenja varoe bez kemikalija, a bilo je riječi i o berbi peludi, pergi ("pčelinjem kruhu") te propolisu i trutovskom leglu.

PROJECT
DESIGN AND
IMPLEMENTATION
OF MASTER DEGREE
IN PALLIATIVE CARE
PROGRAMME
(DSGN-PALL-CARE)

Contractor:
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek
Faculty of Dentistry
and Medicine
and Health

Partner organisations:
University of Maribor Faculty of Health Sciences
& University of Sarajevo

Funding: € 55.000,00
Project duration: 1/2/2022 – 30/4/2023

DSGN-PALL-CARE
Founded by the
European Union

Dsgn-pall-care: Osmišljavanje i provedba diplomskog studija iz palijativne skrbi

Povedba Provedba projekta "Osmišljavanje i provedba diplomskog studija iz palijativne skrbi", koji je pokrenuo Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, u suradnji s Fakultetom za zdravstvene vede iz Slovenije i Univerzitetom u Sarajevu iz BiH, je u tijeku.

Radi osmišljavanja i provedbe što uspješnijeg i korisnijeg studija, posljednjih šest mjeseci partneri aktivno održavaju interne sastanke na kojima raspravljaju o poboljšanju preostalih aktivnosti. U svibnju ove godine partneri su posjetili hospicij u Rijeci, a najavljen posjet je i u hospiciju u Kölnu tijekom prosinca. Cilj posjeta je stići uvid u najuspješnije prakse rada na području palijative i implementacija istih u silab budućeg diplomskog studija.

Također, provedene su i ankete sa studentima sva tri fakulteta o obrazovanju za palijativnu skrb i zdravstvenu njegu na kraju života. Zaključak anketa jest da studenti (i nekolicina zaposlenih u zdravstvu) smatraju da je trenutačno znanje zdravstvenih zaposlenika o palijativnoj skrb i skribi na kraju života neadekvatno te da je studij prijeko potreban.

Inovacije u području medicine

U sklopu ovogodišnje izložbe BUDI UZOR®/INOVA laboratorij za translacijsku medicinu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo predstavio je svoju inovaciju „Stanični model za poboljšanu predikciju lijekovima uzrokovane masne promjene jetre“, autorice prof.dr.sc. Martine Smolić, te koautora dr. sc. Tee Omanović Kolarić, doc. dr. sc. Tomislava Kizivata, dr. sc. Vjere Mihaljević, dr. sc. Milorada Zjalića, izv. prof. dr. sc. Ines Bilić-Curčić, dr. sc. Lucije Kune, izv. prof. dr. sc. Roberta Smolića, prof. dr. sc. Aleksandra Včeva, te prof. dr. sc. George Y Wu.

Hepatotoksičnost je glavni razlog za povlačenje lijekova s tržišta te se stoga javlja sve veća potreba za metodama pravovremenog otkrivanja lijekovima uzrokovano oštećenja jetre, klasificiranja istih, te za pronalaskom učinkovitih farmakoterapijskih rješenja. In vitro test sustavi se uspostavljaju kako bi se smanjio nepotreban broj pokusa na laboratorijskim životinjama, a što bi osim etičkog imalo i velik ekonomski značaj.

Istraživačka skupina Laboratorija za translacijsku medicinu na izložbi BUDI UZOR®/INOVA predstavila upravo jedan takav model koji je nagrađen zlatnom medaljom i posebnom nagradom za najbolju inovaciju u primijenjenim znanostima.

Ostvarite finansijsku potporu od 5.000,00 ili 50.000,00 EUR za pružanje usluga u ruralnim područjima

Oći cilj projekta dRural je zajednički razvoj i implementacija digitalnog rješenja temeljenog na iskorištavanju podataka s postojećih servisnih platformi koje pružaju višestruke inovativne usluge ruralnim građanima, istovremeno stvarajući prilike za gospodarski rast i poboljšanje kvalitete života. Kao takav, projekt teži postati referentno tržište usluga za europsku ruralnu područja.

U okviru projekta dRural otvoreni su Pozivi za inovativne usluge usmjereni na dva tipa usluga, jednostavne i složene, a iste će biti ponuđene na trži-

štu digitalnih usluga za europske ruralne regije. Pozivi za jednostavne usluge uključuju finansijsku potporu od 5.000,00 EUR za postavljanje i promicanje vaših usluga na regionalnom tržištu po vašem izboru, a namijenjeni su malim i samostalnim poduzetnicima te pružateljima usluga na virtualnoj tržnici uspostavljenoj u okviru projekta dRural. Neke od prednosti ovog Poziva su:

- mogućnost digitalizacije usluga i dosezanje većeg broja potencijalnih kupaca,

• uklanjanje fizičkih prepreka da bi se omogućilo sigurno odvijanje transakcija na mreži i povećao vaš promet i

- doprinos pružanju usluga u ruralnim područjima, što će u konačnici poboljšati kvalitetu života građana čineći im usluge lakše dostupnima.

U okviru Poziva za složene usluge nudi se finansijska potpora od 50.000,00 EUR za postavljanje vaše usluge na regionalnom tržištu po vašem izboru i za iskorištavanje potencijala platformi međusektorskih usluga za poboljšanje kvalitete života u ruralnim po-

dručjima. Neke od prednosti ovog Poziva su:

- testiranje vaših inovativnih usluga u stvarnim uvjetima u jednoj od regija,
  - stjecanje pristupa većem broju potencijalnih kupaca,
  - uklanjanje fizičkih barjera da bi se omogućilo sigurno odvijanje transakcija na mreži i povećao vaš promet i
  - doprinos pružanju usluga u ruralnim područjima, što će u konačnici poboljšati kvalitetu života građana čineći im usluge lakše dostupnima.
- Rok za prijavu na Pozive je 15. siječnja 2023. godine.

dRural tržište digitalnih usluga testirat će se u četiri pilot projekta u europskim ruralnim regijama:

1. Extremadura (Španjolska),
2. Jämtland Härjedalen (Švedska),
3. Dubrovačko-neretvanska županija (Hrvatska) i
4. Regija Gelderland Midden (Nizozemska).

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 101017304.

Skenirajte QR kod i pronađite više informacija o dRural otvorenim pozivima!

Učini nešto drugačije, učini nešto bolje. BUDI i ti UZOR!